

Keuzedeel mbo

Werken met mobiele werktuigen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0424

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving
Op: 19-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Werken met mobiele werktuigen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel gaat om verbreding van vaardigheden met betrekking mobiele werktuigen voor de bouw/infra. De beroepsbeoefenaar kan na het behalen van dit keuzedeel zelfstandig een mobiel werktuig plaatsen, bijvoorbeeld in de werkplaats. Tevens kan hij een mobiel werktuig op transport stellen. Hij kan assisteren bij het bedienen van de machine. Hij kan lasten aanslaan, hijsen en verplaatsen met een grondverzetmachine of een portaalkraan. De genoemde werkzaamheden zijn bedoeld in relatie tot de monteurswerkzaamheden.

Relevantie van het keuzedeel

Het gaat om verbreding van vaardigheden in relatie tot de monteurswerkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar kan hierdoor meer zelfstandig functioneren. Deze vaardigheden zijn voor de arbeidsmarkt van belang.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel gaat over het plaatsen, op transport stellen en bedienen van mobiele werktuigen. Ook komt het aanslaan van lasten en hijsen aan de orde. Het gaat om basisvaardigheden voor de allround monteur mobiele werktuigen en de technicus mobiele werktuigen.

Branchevereisten

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Werken met mobiele werktuigen

Complexiteit

Voor de beginnend beroepsbeoefenaar is het werken met mobiele werktuigen zoals beschreven in dit keuzedeel routinematig en standaard maar ook specialistisch vanwege de diversiteit aan mobiele werktuigen. De complexiteit wordt bepaald door het verschil in mobiele werktuigen en de bijbehorende hulp- en uitrustingsstukken en de bediening van het mobiele werktuig. Deze werkzaamheden vereisen daarom zowel kennis als brede en specialistische kennis en specifieke vaardigheden met betrekking tot mobiele werktuigen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en voert de werkzaamheden zelfstandig of in teamverband uit. In teamverband instrueert hij de hijsbegeleiders en assisteert hij de chauffeur of machinist. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en legt verantwoording af aan zijn direct leidinggevende. Bij problemen overlegt hij met de leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit brede en specialistische kennis van de opbouw en werking van mobiele werktuigen voor de bouw/infra
- bezit kennis van de stabiliteit tijdens het rijden met mobiele werktuigen voor de bouw/infra
- bezit kennis van de veiligheidsvoorzieningen mobiele werktuigen voor de bouw/infra
- bezit kennis van het transporteren van mobiele werktuigen voor de bouw/infra
- bezit kennis van het transport klaarmaken van mobiele werktuigen voor de bouw/infra
- kan grondverzetmachines op basisniveau bedienen
- kan mobiele kranen op basisniveau bedienen
- kan wegebouwmachines op basisniveau bedienen
- kan de beveiligingen controleren
- kan hulp- en uitrustingsstukken van mobiele werktuigen aansluiten
- kan een mobiel werktuig op luchtbanden verplaatsen en op transport stellen
- kan een mobiel werktuig op rupsbanden verplaatsen en op transport stellen
- kan een wals verplaatsen en op transport stellen
- kan met het daarvoor toegeruste mobiele werktuigen lasten aanslaan en hijsen
- kan met een portaal kraan lasten aanslaan en hijsen

D1-K1-W1: Plaatsen en op transport stellen van mobiele werktuigen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de afmetingen van het mobiele werktuig en het transportmiddel. Hij maakt het mobiele werktuig en de hulp- en uitrustingsstukken gereed voor transport. Hij laadt en lost het mobiele werktuig op en van het transportmiddel. Ook plaatst en verwijdt hij hulp- en uitrustingsstukken op en van het transportmiddel. Bij het laden en lossen op en van het transportmiddel overlegt en stemt hij af met de chauffeur van het transportmiddel en volgt de aanwijzingen van de chauffeur op. Hij assisteert de chauffeur van het transportmiddel als hij het mobiele werktuig en de hulp- en uitrustingsstukken op het transportmiddel bevestigt.

Resultaat

Het mobiele werktuig en hulp- en uitrustingsstukken zijn veilig en verantwoord geladen en gereed voor transport of gelost van het transportmiddel.

Gedrag

- Volgt aanwijzingen van de chauffeur nauwgezet op.
- Laadt of lost het mobiele werktuig en plaatst of verwijdt de hulp- of uitrustingsstukken bedreven en accuraat op of van het transportmiddel.
- Houdt bij het laden en lossen van het mobiele werktuig rekening met de machine-eigenschappen en de eigenschappen van het transportmiddel.
- Gaat efficiënt, effectief en zorgvuldig om met de benodigde materialen, gereedschappen en middelen.

D1-K1-W1: Plaatsen en op transport stellen van mobiele werktuigen

- Laadt en lost het mobiele werktuig conform de gebruikershandleiding.
  - Werkt volgens bedrijfsprocedures, wettelijke richtlijnen en (veiligheids)voorschriften.
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Bedienen van mobiele werktuigen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt het mobiele werktuig gebruiksklaar en monteert de benodigde hulp- of uitrustingsstukken. Waar nodig zorgt hij voor afzetting van de omgeving. Hij controleert het mobiele werktuig. Hij bereidt het mobiele werktuig voor op het rijden (met last) over het werkkerrein en controleert de af te leggen rijbaan op draagkracht, vlakheid en obstakels. Hij rijdt en manoeuvreert met het mobiele werktuig (met last) over het werkkerrein. Hij past zijn rijgedrag aan de omstandigheden aan. Hij assisteert een machinist zo nodig bij het uitvoeren van bijvoorbeeld hijswerkzaamheden en controleert gedurende de werkzaamheden de functies van het mobiele werktuig.

Resultaat

De werkzaamheden zijn volgens werkafspraken en zonder schade aan mens, materieel, materiaal en milieu verlopen.

Gedrag

- Past bij het bedienen van het mobiele werktuig de juiste lichaamshouding toe en voert meerdere machinebewegingen tegelijk rustig en beheerst uit, toont een goed richtingsgevoel en schat afstanden goed in en past de werksnelheid aan de weers- en werkomstandigheden aan.
  - Assisteert de machinist deskundig bij de bediening van het mobiele werktuig.
  - Gaat effectief, efficiënt en zorgvuldig om met het mobiele werktuig en hulp- en uitrustingsstukken.
  - Past de wettelijke richtlijnen, bedrijfsprocedures, geldende (veiligheids)voorschriften van de fabrikant/leverancier en instructies van zijn leidinggevende toe.
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Aanslaan van lasten en hijsen

Omschrijving

Hij voert hijswerkzaamheden uit met een grondverzetmachine (maximum van 10 tonmeter) of een portaalkraan. Hij maakt zo nodig werkafspraken met de hijsbegeleiders over het aanslaan en begeleiden van de last en controleert of de last op de voorgeschreven wijze is aangeslagen. Indien nodig instrueert hij de hijsbegeleiders. Hij verplaatst de last in samenwerking met de hijsbegeleider naar de afgesproken locatie. Hij slaat als hijsbegeleider lasten aan bij hijswerkzaamheden. Hij volgt daarbij de aanwijzingen van de hijsende machinist op en gebruikt het door de hijsende machinist geselecteerde hijsgereedschap. Hij controleert het hijsgereedschap vooraf en tijdens het werk. Hij geeft aanwijzingen aan de hijsende machinist voor het verplaatsen van de last, waarbij hij hand- en armseinen en/of andere communicatiemiddelen gebruikt.

Resultaat

De last wordt op de voorgeschreven wijze aangeslagen. Het hijswerk wordt volgens opdracht en veilig uitgevoerd. De last maakt geen onverwachte bewegingen en wordt veilig verplaatst.

Gedrag

- Overlegt tijdig met betrokkenen.
- Past bij het bedienen van de machine de juiste lichaamshouding toe en voert meerdere machinebewegingen tegelijk rustig en beheerst uit, toont een goed richtingsgevoel en schat afstanden goed in en past de werksnelheid aan de weers- en werkomstandigheden aan.
- Gaat effectief, efficiënt en zorgvuldig om met de machine, hijsgereedschap en hulp- en uitrustingsstukken.

D1-K1-W3: Aanslaan van lasten en hijsen

- Haalt tijdens het hijsen eventuele slingeren in de last eruit of beheerst deze veilig.
- Geeft als hijsbegeleider tijdens het hijsen rustig en op tijd aanwijzingen aan de hijsende machinist met handen armseinen en/of andere communicatiemiddelen.
- Slaat als hijsbegeleider de last bedreven en op de voorgeschreven wijze aan.
- Past de wettelijke richtlijnen, bedrijfsprocedures, geldende (veiligheids)voorschriften van de fabrikant/leverancier en instructies van zijn leidinggevende toe.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen